

Templáři

Řád Templářů byl nesmírně bohatý, tak bohatý, že začaly vznikat legendy a pověsti o zakopaných pokladech Templářů. Za necelá dvě století existence dokázali vybudovat rozsáhlou bankovní organizaci, podobnou dnešní. To ale nebyl jejich hlavní a prvotní úděl.

Potom, co byl osvobozen Svatý hrob (Jeruzalém) z rukou nevěřících (muslimů) při 1. křížové výpravě v roce 1099, bylo nutné Palestinu udržet v rukou křesťanů. Kromě západní aristokracie vznikaly i rytířské řády. Církev vítala regulaci středověké brutality a násilí k boji proti nekřesťanům.

Řád byl založen v roce 1118 nebo 1119 osmi rytíři: Hugo de Payens (stal se 1. velmistrem), Godefoi ze St. Omer, Hugo ze Champagne, André z Monbard, Archeumbard z Saint-Agnan, Nivard z Mondidier, Godemar a Rossalplnit (Rosal).

Společenstvo přijalo název Řád rytířů Templu, nebo Chudí rytíři Kristova a Šalamounova chrámu. Tyto názvy byly odvozeny podle prvního sídla poblíž jeruzalémského Templu. Jeruzalémský král Balduin II. jim daroval jako kasárna Skalní mešitu a a později mešitu Al - Aksá.

Stejně jako Johanité si vybrali řeholi sv. Augustina, ke třem řeholním slibům (chudoba, poslušnost, věrnost Bohu) přidali čtvrtý - ochraňování poutníků mířících do Svaté země. Symbolem byl červený kříž, rytíři měli bílý plášť, seržanti modrý, ostatní templáři nosili hnědý plášť.

Templáři požádali opata Bernarda z Clairvaux (svého mocného ochránce), aby sepsal jejich regule (72 článků), později článků bylo asi 700. V roce 1128 byl Řád na koncilu v Troyes oficiálně schválen. V Svaté zemi buduje mnoho kamenných hradů (Krak de Chevaliers). Templářskému řádu se dostává podpora papežů. Roku 1139 papež Inocenc II. jim odpouští desátky a povoluje vybírání daní na svých územích. Řád zachovává kontakty, hlavně ekonomické s východní Francií, odkud pocházejí první rytíři. I spolu s majetky vstupujících rytířů a dary řád začíná tvořit svůj ohromný majetek.

Členy řádu se mohli stát jen šlechtici, a ti jak známo, měli vojenský výcvik. Členy se vesměs stávali náboženští fanatici, zchudlí velmoži nebo muži, které opustila jejich žena/milenka. Řád neplatil výkupné za své zajaté členy, ti byli ovšem stejně popraveni. Proto se nevyhýbali přesile a vždy bojovali až do úplného konce. Své domy a komendy stavěli na strategických místech - na okrajích aglomerací, u mostů, brodů, přístavů a cest. V očích křesťanské Evropy to byla elitní bojová síla a v očích muslimů obávaní nepřátelé

Templáři měli jasnou strukturu. V čele stál velmistr, volený z rytířů. Velkopreceptoři stály nad 12 provinciemi v Evropě a 5 v Orientě (u nás Slovansko - Alemanská se sídlem v Brunšviku), nad menšími provinciemi stáli mistři (magistři). Představený domů a komend byl

komtur.

Členové řádu se dělili do 3 skupin. 1. skupina byli rytíři, kteří zastávali nejvyšší funkce řádu. Druhou skupinu tvořili bratři sloužící - bratři seržanti (stejná výzbroj jako rytíři), bratři zbrojnoši (pěchota) a bratři řemeslníci (starali se o řemeslné práce).

Třetí skupinou byli kaplani, starali se o duchovní život. Později vznikla 4. skupina - tzv. Turkopolíři - byla to lehká jízda a pěšáci složení z obyvatelstva Svaté země. Mimo to stáli sluhové.

Po pádu křižáckých států (1291) Templáři přesídlili na Kypr a poté do Paříže. Začali se živit výhradně bankovníctvím, které vyvinuli k dokonalosti. Znali směnky, šeky, úvěry. Peníze se dali vložit do jisté komedy a v úplně jiné se mohly vybrat. Tím se snižovalo riziko ztráty kvůli přepadení. Tyto vklady a majetek byl uložen a církevní (Templářské) půdě (kde si nikdo ve středověku neodvážil krást a loupit, kostely vždy přežily války bez utrpení), navíc pod ochranou rytířů. Templáři se stali finančními rádci evropských králů a půjčovali jim obrovské sumy. To je ale stálo život.

Francouzský král Filip Sličný, který měl u Templářů obrovské dluhy a byl znám svojí politikou přes mrtvolky s cílem získat jejich mnohem větší majetek, zinscenoval falešné obvinění z kacířství (odmítnutí Krista při přijímání nových členů). Ze 12. na 13. října 1307 Filip nechal pozatýkat francouzské Templáře, zhruba 15 tisíc lidí, to je organizačně i na dnešní dobu nelehký úkol. Využil přitom slabosti vzdoropapeže Klementa V; prakticky své loutky. Začal vykonstruovaný proces.

2.5. 1312 nechal papež Kliment V. bulou *Vox in excelso* řád ve Vienne zrušit. Majetky Templářů byly předány Johanitům, za pomoci místních mocí, část majetků byla místní mocí uchválena. Nejvýznamější představitelé řádu byli upáleni. 18.3.1314 je upálen i poslední velmistr Jaques de Molay. Filip Sličný si majetku ani smazání dluhů příliš nepolepšil, za rok zemřel.

Templáři se dostali do Čech za vlády Václava I; v roce 1232 založili první komendu v Praze u sv. Vavřince (ten později přestavěli podle vlastní architektury). Templáři dále sídlili v Uhříněvsi, další komendy měli v Jamolicích (tam postavili hrad Templštejn a vlastnili několik vesnic), Čejkovicích, vlastnili město Vsetín s hradem Friendsberg. (Za uvěznění velmistra Jakuba prozíravě pronajali Vokovi z Kravař) I U nás získali politickou moc, komtur Bertold z

Gepzensteina byl rádcem Václava II. v 80. a 90. letech, komtur pro Čechy, Moravu a Rakousko Ekko, působil na českém dvoře, zvláště aktivní byl po smrti Václava III; byl straník habsburské volby. Templáři ale u nás nebyli tak silní, jako němečtí rytíři a johanité, kteří měli daleko větší přízeň šlechty a majetky.

Ve Španělsku se Templáři verdiktu papeže postavili na odpor, dlouhou dobu se bránili, když jim hrozilo vyhladovění, bylo jim slíbena možnost spravedlivé obhajoby. Inkvizitoři, kteří nemohli použít torturu prakticky žádné přiznání nezískali. Ve Španělsku s bývalých templářů a části jejich majetku vznikl Calatravský řád a v Portugalsku Kristův řád.

V Anglii, kde byli Templáři sice početní, ale nikoli bohatí, k výraznému úspěchu žalobců také nedošlo. Ve Skotsku později pod ochranou krále Roberta Bruce z templářů vznikli Starší bratři řádu Růžového kříže, do té doby pronásledovaní templáři bojovali pod jeho prapory proti Angličanům.

V Německu na synodě v Mohuči vedené Petrem z Aspeltu byly jednotliví členové řádu uznáni nevinní a osvobozeni, majetek byl převeden na Johanity.

Dodnes zanechávají po sobě templáři výrazný odkaz a spoustu otazníků, které jsou dnes dováděny do šílených teorií.

Použitá literatura:

Philippe Contamine: Válka ve středověku

Kenneth Setton: A history of crusades

František Skřivánek: Templáři v zemích koruny české

Jaroslav Kadlec: Přehled českých církevních dějin 1

Pavel Soukup: Mezi klášteřem a válkou; Dějiny a současnost 1/2007

Demeter Malat'ák: Černý pátek uctívačů model; Dějiny a současnost 1/2007

Zdroj: <http://www.e-stredovek.cz/index.php>